

УДК 636. 083. 31: 636.2

Поліщук Т.В., асистент[©]

Вінницький державний аграрний університет

ПОРІВНЯЛЬНА ОЦІНКА ВПЛИВУ ДАТИ ОТЕЛЕНЬ КОРІВ ТА СИСТЕМ ЇХ УТРИМАННЯ У ПЕРЕХІДНИЙ ПЕРІОД ІЗ СТІЙЛОВОГО НА ЛІТНІЙ

Проведено порівняльну оцінку впливу дати отелень корів та систем їх утримання на надої у перехідний період із стійлової системи на літню. Встановлено, що найвищі надої у перехідний період отримані від корів, які отелились у лютому-березні при поетапному переході з використанням стійлово-вигульної системи та годівельними столами.

Ключові слова: отели, система, утримання, традиційна, період, перехідний, поетапний, надій.

Виробництво молока в сучасних умовах потребує постійного забезпечення корів у достатній кількості кормів, особливо у перехідний період із стійлового утримання на літній [4].

Використання генетичних задатків корів можливе при умові наукового підходу до використання іноваційних технологій, що підвищує рівень надоїв корів та покращує економічні показники сільськогосподарських тваринницьких підприємств. Біологічні особливості тварин використовують максимальні при мінімальних затратах кормів та праці [1].

Фізіологічно корови відповідним чином реагують на зміни у розпорядку дня, технологічних порушеннях та переходу на нові раціони за структурою та набором кормів [3]. Такі стреси впливають негативно на молочну продуктивність корів. Особливо виникають проблеми у перехідний період, у результаті зміни раціону. Це обумовлено особливостями травного тракту корів. Виникають порушення мікрофлори у травному тракті через невідповідність нового набору кормів.

Виходячи із цього перехід корів з зимового-стійлового на пасовищний призводить до зміни структури раціонів, виникає стрес, який приводить до зниження надоїв, збільшується рухова активність [2].

Тому актуальним є дослідження пошуків зменшення проявів негативних закономірних факторів на організм корови у складний перехідний період з стійлового на літній період з врахуванням дати отелів, що дозволить встановити період лактації, який буде найбільш продуктивним у даний період.

Методика досліджень: дослідження проводились з 2006 по 2008 роки у ПСП "Агрофірма Батьківщина" Вінницького району на повновікових коровах української чорно-рябої молочної породи. Дослідження проводились у

три етапи за датою отелень: грудень 2005-січень 2006, січень 2007-лютий 2007, лютий 2008-березень 2008.

У контрольну та дослідні групи було відібрано корів-аналогів за принципом груп-аналогів, де враховувались порода, вік корови та дата отелення. Кількість корів встановлено у відповідності до поголів'я дійного стада та дати отелів по 10 голів. Утримання корів: контроль — цілорічно-стійловий та перехід на літній період - традиційний, який застосовується у більшості сільськогосподарських підприємств, тобто доставка зелених кормів у приміщення, де утримувались корови. Перша дослідна група утримувалась за стійлово-вигульною системою з використанням годівельних столів та застосовувалась поетапна технологія переходу із стійлового на літній період. Друга дослідна група корів утримувалась за стійлово-вигульною системою з використанням пасовищ та з поетапним переходом на пасовище.

Надої корів визначались на кожний десятий день протягом 50 днів.

Результати досліджень. Розроблена технологія поетапного переходу корів із стійлового на пасовищний період, яка заключається у наступному: з 20.04 десять днів у раціон всім піддослідним коровам включають 10% зелених кормів (за поживністю); з 30.04 по 9.05—20% зелених кормів; з 10.05 по 19.05—50% зелених кормів; 20.05 по 29.05—75% зелених кормів; 30.05 по 8.06—100% зелених кормів.

Корови, які отелились у грудні-січні в перехідний період мали надої у середньому 764,5 кг; у січні – лютому — 876,4, що більше на 14,6% від груднево-січневих; у лютому – березні —973 кг, що більше груднево-січневих на 27,3% та більше січнево-лютневих на 11%.

Ці дані свідчать про те, що надої корів, отелення у яких були у грудні та січні підійшли до перехідного періоду від стійлового до літнього на 4-5 місяць лактації, де лактаційна крива поступово починає знижуватись і покращення умов годівлі менш позитивно вплинули ніж на корів, які підійшли до даного періоду на 3-4 місяць або на 2-3 місяць лактації при ще відповідному підвищенні надоїв. Так, встановлено, що найбільш доцільним при запропонованій технології поетапного переходу зі стійлового на літній період є отелення у лютому – березні.

Дослідження впливу систем утримання на надої корів у перехідний період із стійлового на літній показали, що у корів, які утримувались цілорічно - стійлово (контрольна група) надої за весь досліджуваний період 50 днів склали 710,6 кг (отели грудень – січень). При отеленнях корів у січні – лютому надої були 819,2 кг, що на 15,36 % більше отелень у грудні – січні (різниця вірогідна при $P < 0,001$). Надої отримані за традиційною технологією у перехідний період на рівні 933,7 кг від корів отели, яких були у лютому – березні. Перевага над попередніми періодами отеленнями була на 223,1 кг (грудень – січень) і 114,5 кг (січень – лютий) при $P < 0,001$.

Таким чином, при традиційній технології переходу утримання корів із стійлового на літній період вірогідно більше отримано надоїв на 31,4 % (таблиця 1).

Таблиця 1

Надої корів залежно від дати отелень та систем утримання у перехідний період від стійлового до літнього (n=10, $\bar{x} \pm S \bar{x}$)

Дата отелів, міс.	Варіанти утримання		
	цілорічно-стійлова (контроль)	стійлово-вигульна	
		з використанням годівельних столів (дослід 1)	з використанням пасовищ (дослід 2)
Грудень 2005 – січень 2006	710,6±18,47	821,1±22,91**	761,8±16,43*
Січень 2007-лютий 2007	819,2±19,11	938,1±15,97***	872,0±22,94
Лютий 2008-березень 2008	933,7±17,63	1036,5±27,93**	948,7±27,46

* P < 0,05; ** P < 0,001; *** P < 0,001

Аналогічна закономірність встановлена при стійлово – вигульній системі корів з використанням годівельних столів і використанням пасовищ за поетапною технологією переходу із стійлового утримання корів на літній.

Порівняльна оцінка традиційної технології переходу на літній період із поетапною показала, що найвищі надої отримано від корів, які утримувались за системою стійлово – вигульною з використанням годівельних столів незалежно від дати отелень корів.

На кожному етапі досліджень: грудень – січень перевага першої дослідної групи над контрольною була 15,5 % при P < 0,01, а при отеленнях у січні – лютому - 14,5 % при P < 0,001 та при отеленнях у лютому – березні – 11,0 % при P < 0,01. Ці данні свідчать про те, що встановлена суттєва різниця використання стійлово – вигульної системи утримання корів з використанням годівельних столів в порівнянні з цілорічно – стійловою.

У той же час утримання корів за системою стійлово – вигульною з використанням пасовищ встановлено переваги на вірогідному рівні P < 0,05 при отеленнях корів з отеленнями у грудні – січні, а в інші періоди вірогідної різниці між контрольною групою не встановлено. У перехідний період при даній системі утримання корів більший вплив на рівні молочної продуктивності має вплив не система утримання, а дата отелень корів (P < 0,001 отели січень – лютий і лютий березень порівняно з груднем січнем).

Висновки: 1. Порівняльна оцінка впливу дати отелень корів та систем їх утримання показали, що найвищі надої отримані у перехідний період із стійлової системи на літній від корів, які отелились у лютому-березні при поетапному переході з використанням стійлово-вигульної системи та годівельними столами.

2. Утримання корів за стійлово-вигульною системою з використанням пасовищ дало можливість отримати більші надої в порівнянні з традиційною системою, проте вірогідно (p<0.05) уступали надоям корів, яких утримували з використанням годівельних столів.

Література

1. Адмін Є.І., Борщ О.В., Пацеля О.А. Ефективність застосування вигульно-годівельних майданчиків з кормовим столом для літнього утримання корів // Вісник БДАУ. – Біла Церква.- 1998.–Вип. 7.41.-С. 124-129.
2. Голубец І.Е. Совершенствование технологии перевода высокопродуктивных коров на пастбищное содержание // Вести ААНРБ.- 1997.- №2.- С. 90-92.
3. Петруша Є.З. Напрямки енергозбереження при виробництві молока // Збірник наукових праць Харківського зооветеринарного інституту.- Х.: РВВХЗВІ. – Вип. 6-41, 2000.- С. 193-196.
4. Улучшение рационов для коров в переходный период от стойлового содержания к пастбищному / А.А. Алиев, Л.М. Буракова и др. // Животноводство. – 1985. -№3. – С.25-26.

Summary

Polishuk T.V.

COMPARATIVE ESTIMATION OF INFLUENCING TO GIVE OTELIV OF COWS AND SYSTEMS OF THEIR MAINTENANCE IN A TRANSITIONAL PERIOD FROM STALL ON SUMMER

The comparative estimation of influencing is conducted to give oteliv cows and systems of their maintenance on a yield in a transitional period from the stall system on a summer. It is set that the greatest yields in a transitional period are got from cows which calved in February-March during a stage-by-stage transition with the use of the stiylovo-vigul'noy system and by fattenings tables.

Keywords: *oteli, the system, maintenance, is traditional, period, transitional, stage-by-stage, hopes.*

Стаття надійшла до редакції 13.03.2009